

שפת המסרים המידיים

היבטים לשוניים ותקשורתיים

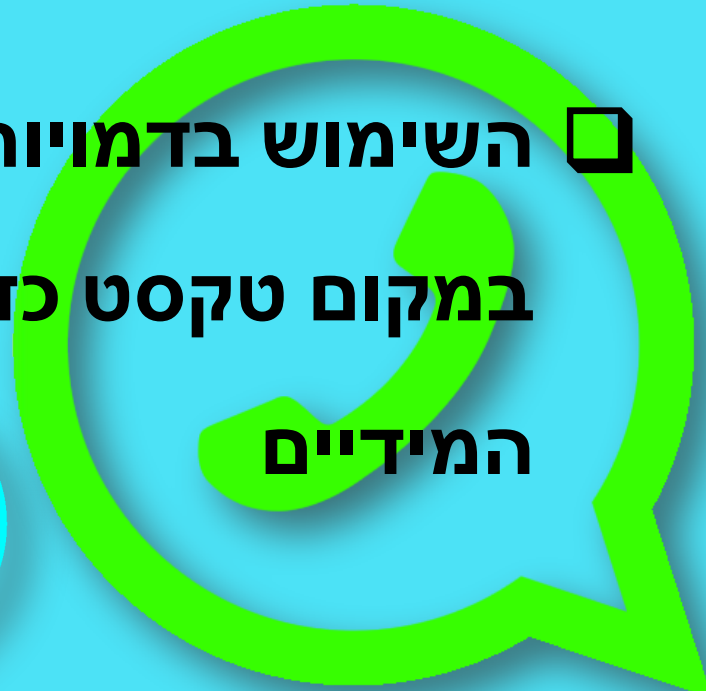

שפה חדשה

□ אימוג'ים, רגשונים, אוטומיקונים
וסמיילים הם כינויים שונים לתופעה

שחדרה לחיינו

□ השימוש בדמויות גרפיות לצד טקסט ולפעמים
במקום טקסט כדי לבטא את עצמנו במסרים
המידיים

אימוג'ים כתופעה

איך הם היו נשמעים לו היה להם קול...

מהי דעתך בעניין? כתוב פסקה קצרה (2-3) שורות!

לאחר קריאת המאמר

(וסימון משפטים חשובים בתוכו)

□ מדוע לדעתכם נוצר הצורך באימוג'ים?

□ האם האימוג'ים הם בכלל שפה?

□ האם לדעתכם ניתן להחליף מילים באימוג'ים?

האם אימוג'ים יכולים להחליף מילים?

לינק

אֶפְנוֹת

ממד האופנות מתייחס לערוץ התקשורת,

כלומר לאמצעים שבהם מעבירים את המסר.

ההבחנה באופנות עוסקת בראש ובראשונה

בדיבור לעומת כתיבה, אך גם בערוצי

תקשורת כמו טלפון, רדיו, טלוויזיה, תכתובת

מחשב (צ'ט). ערוצים אלו נבדלים זה מזה

בדרכי עיבוד המידע של המוען והנמען.

דוגמאות לאפנות:

לשון דיבור לעומת לשון כתיבה

טקסט כתוב

כשהייתי בכיתה ה', אם אני זוכרת נכון, תכננו קרב (מלחמה) בין XXX הילדים של החלק הדרומי של המושב (עשירים) לבין Y החלק הצפוני של המושב (משק שיתופי) המלחמה תוכננה במשך שבוע, כשבמהלך השבוע באנו לשדה הקרב (מחסנים של מפעל) והכנו כלי נשק ובונקרים. השנאה בין שתי הקבוצות הייתה הדדית והערבוב היה אסור בהחלט. בסופו של דבר, המלחמה התקיימה וילדים של החלק הצפוני שאני השתייכתי אליו יצאו מופסדים, ובוכים ופצועים.

טקסט דבור

שיש יש אצלנו צפון ודרום שם במושב אז אה תכננו במשך שבוע מלחמה בין הצפון לדרום ואז אה עשינו בונקרים וזה ו- ונשק וממש נשק ואז עשינו מלחמה וכולם בכו בסוף ויצאו והיו גם פצועים

הדיבור

- דיבור, כמובן, הוא המדיום הקמאי שאין לוותר עליו. הדיבור הוא שעושה אותנו אנושיים, שומר על אנושיותנו, ולמעשה מגדיר מה פירושה של "אנושיות".
- הדיבור היא השפה הראשונית שלנו כבני אדם בטרם נדע לכתוב
- הכתב הוא ייצוג מאוחר יותר של הדיבור

הכתב

- הכתב הוא היכולת לראות מבעים, לא רק לשמוע אותם
- הכתיבה הפונטית יצרה תפיסה חדשה של ידיעה, מובנים חדשים לאינטליגנציה, לקהל יעד ולדורות הבאים
- "הכתיבה מקפיאה את הדיבור, ובעשותה כן מולידה את המדקדק, את הלוגיקן, את הרטוריקן, את ההיסטוריון, את המדען" [אפלטון]
- "כתיבה היא שיחה עם אף אחד, ובכל זאת עם כל אחד. מה מוזר יותר מן השתיקה שאנו פוגשים בעת שאנו פונים בשאלה לטקסט?"

שיחת צ'ט ומסרים מידיים

המסרים המידיים מתאפיינים בסגנון כתיבה
ייחודי שכוונה בפי בלשנים (חוקרי לשון) "כתיבור"
שילוב של לשון כתיבה ולשון דיבור.

המסרים המידיים הם המסרים שאנו שולחים
ומקבלים ברשתות החברתיות שלנו, בצ'טים,
במסרונים בהודעות ווצאפ ופייסבוק – אך מה
המשותף לכל אופני התקשורת האלו?

המסרים מידיים: מאפיינים תקשורתיים

- תקשורת מבוססת טקסט ללא קול אנושי
- "אינטימיות קרה" מוען מול מסך , נמען מול מסך
- תקשורת מתווכת ללא מפגש אנושי פנים אל פנים
- היעדר נראות וקשר עין בין המוען לנמען
- תחושת ה"וירטואליות" שמטשטשת את מידת ה"אנושיות" שבצד השני

תקשורת

חמה

יותר

תקשורת

קרה

יותר¹²

F
A
C
E

V
I
D
E
O

V
O
I
C
E

IM

SMS

@

שיחת צ'ט

כתיבת הצ'ט מתאפיינת בניסיון לייצר "חום" כדי לפצות על
על הריחוק של ערוץ התקשורת הקר לעומת שיחת טלפון
המבוססת על קול אנושי - תקשורת חמה יותר

מלפפון_סחוט: אביטל...מתי את בראשון!?

אביטל: כנראה ביום חמישי

מלפפון_סחוט: חמישי הזה? עד מתי...?

אביטל: מסיבת גיוס לחברה שלי

אביטל: אין לי מושג

מלפפון_סחוט: אני בראשון בסופ"ש!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

אביטל: איפה תהיה?

מלפפון_סחוט: אצל המשפחה שלי!

מלפפון_סחוט: ויכול להיות גם אצל חברים או משהו...

אביטל: אבל איפה דפוק?

דרכים ליצירת תקשורת "חמה"

- שימוש בסלנג
- רמת לשון נמוכה
- כינויים
- שימוש בסימני קריאה וסימני שאלה מרובים:
מהממת!!!???
- הכפלת עיצורים: מהממתתת
- שימוש באימוג'ים: 🤔
- שימוש במקפים להפרדת אותיות מ-ה-מ-מ-ת

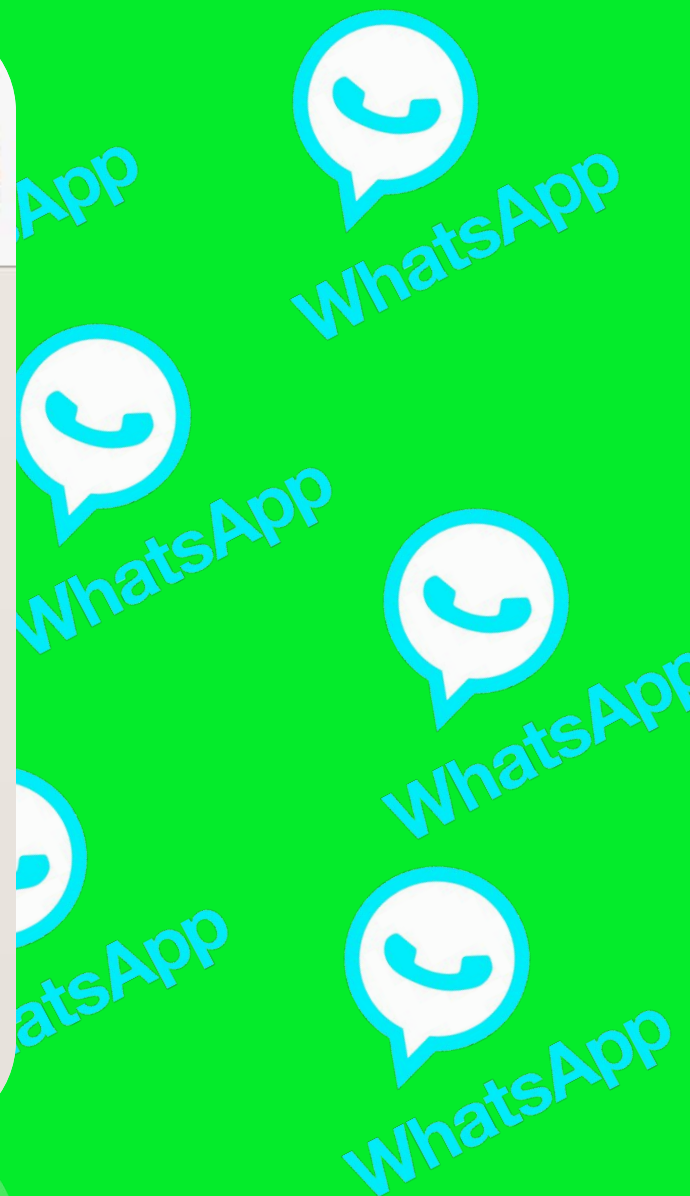
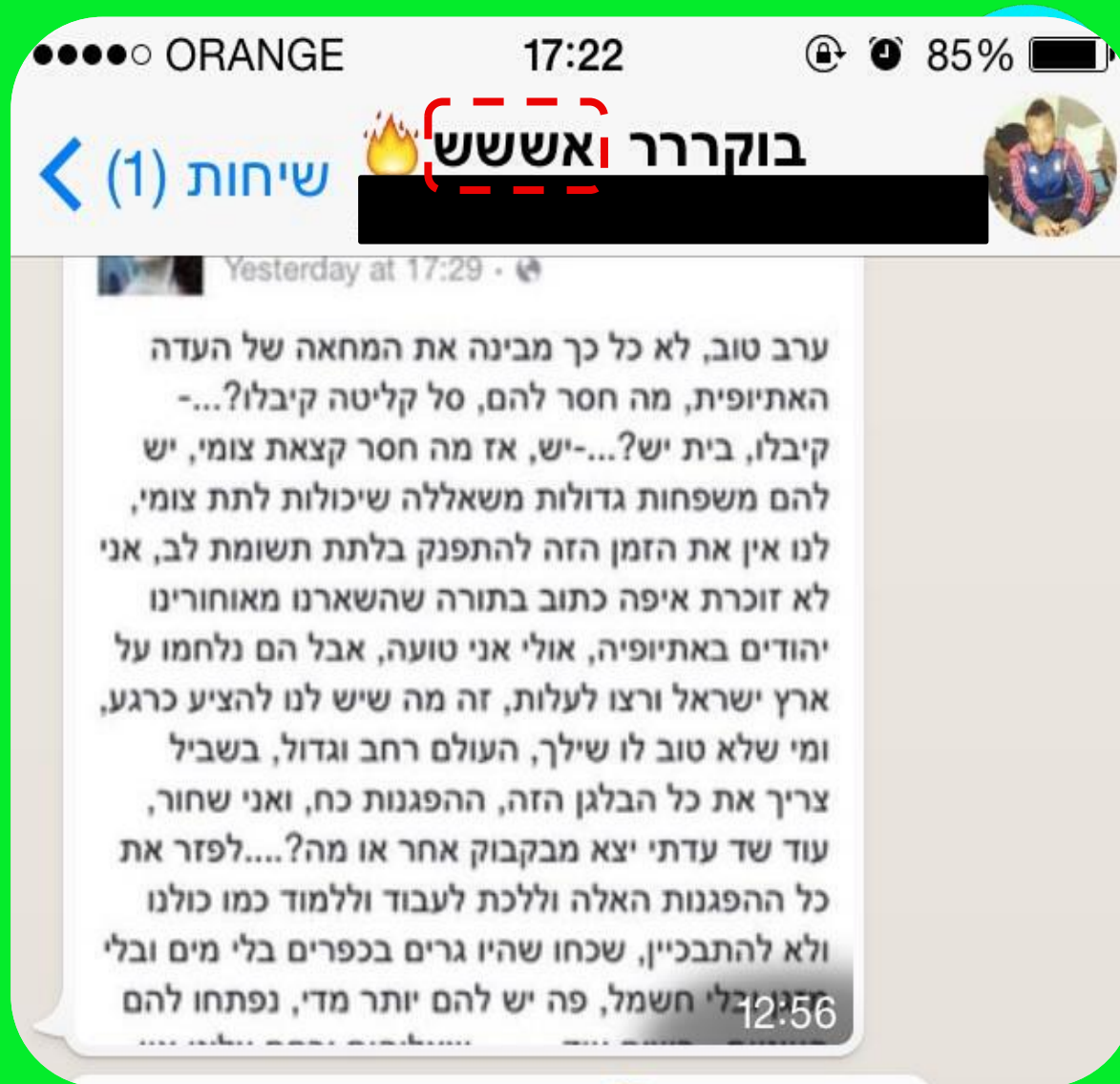
לשון המסרים מידיים

לשון כלאים, בין שפת הדיבור לשפת הכתיבה, לשון שכוללת מאפיינים משני הלשונות, אבל היא גם בעלת מאפיינים יחודיים משל עצמה. למעשה זוהי שפת המסרים המידיים (ווצאפ, SMS) והיא נקראת גם "כתיבור"

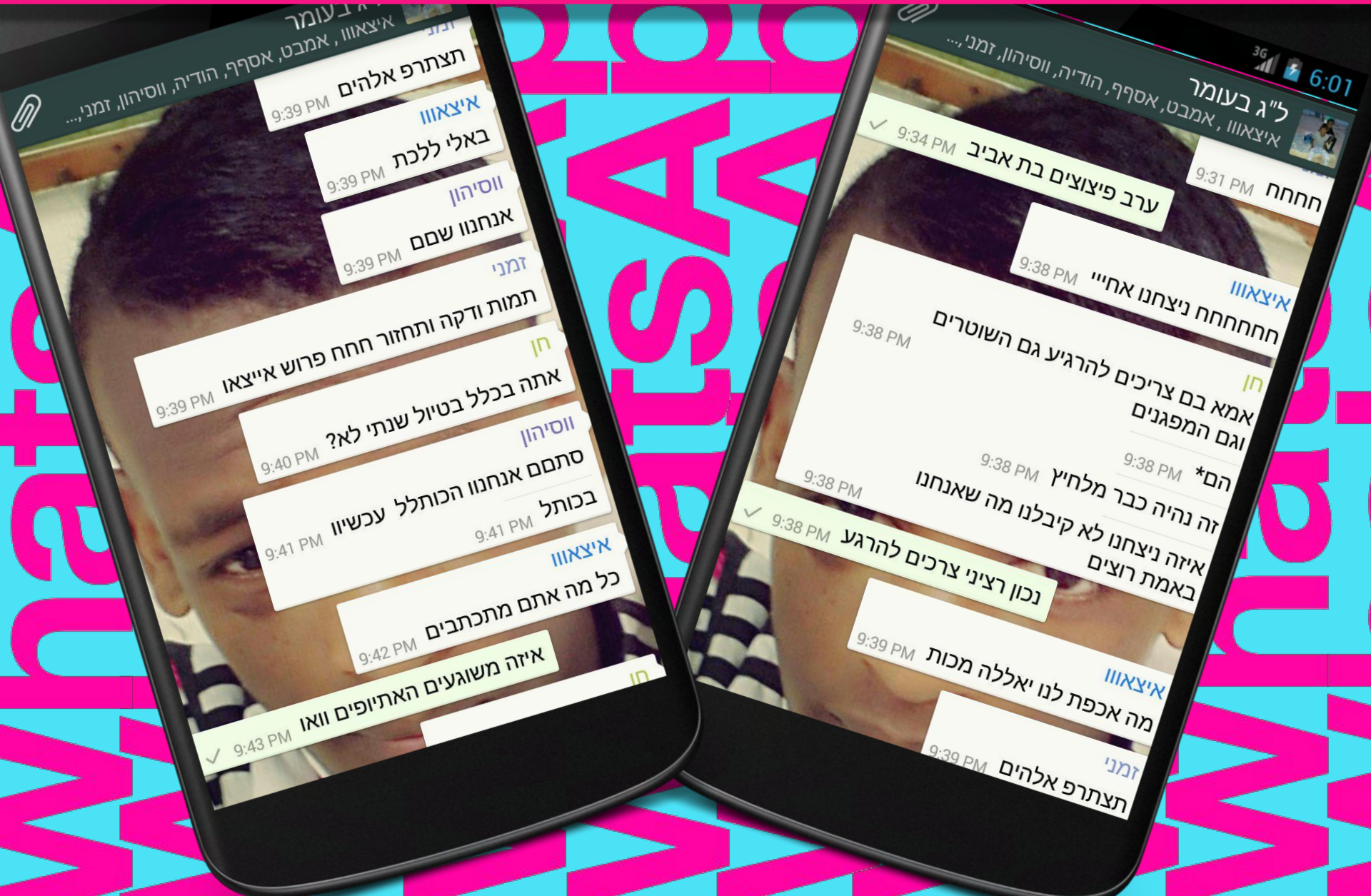
מאפייני השיח השונים

לשון כלאיים	לשון כתב	לשון דיבור
ניתנת לעריכה ותיקון	ניתנת לעריכה, ניתן לתקן ולכתוב מחדש	שוטף, ללא עריכה "אמרת שילמת", חיים ומוות ביד הלשון
תקשורתיות בינונית אימוג'ים, הכפלת עיצורים, סימני קריאה, מקפים	תקשורתיות נמוכה - סביבת טקסט בלבד	תקשורתיות גבוהה הבעות פנים, שפת גוף, אינטונציה
<u>מקוטע</u>	<u>לכיד</u> (קוהרנטי)	מקוטע
<u>נטול הקשר</u>	קיים הקשר	נטול הקשר
מעברים אסוציאטיביים	רצף לוגי מאורגן	מעברים אסוציאטיביים

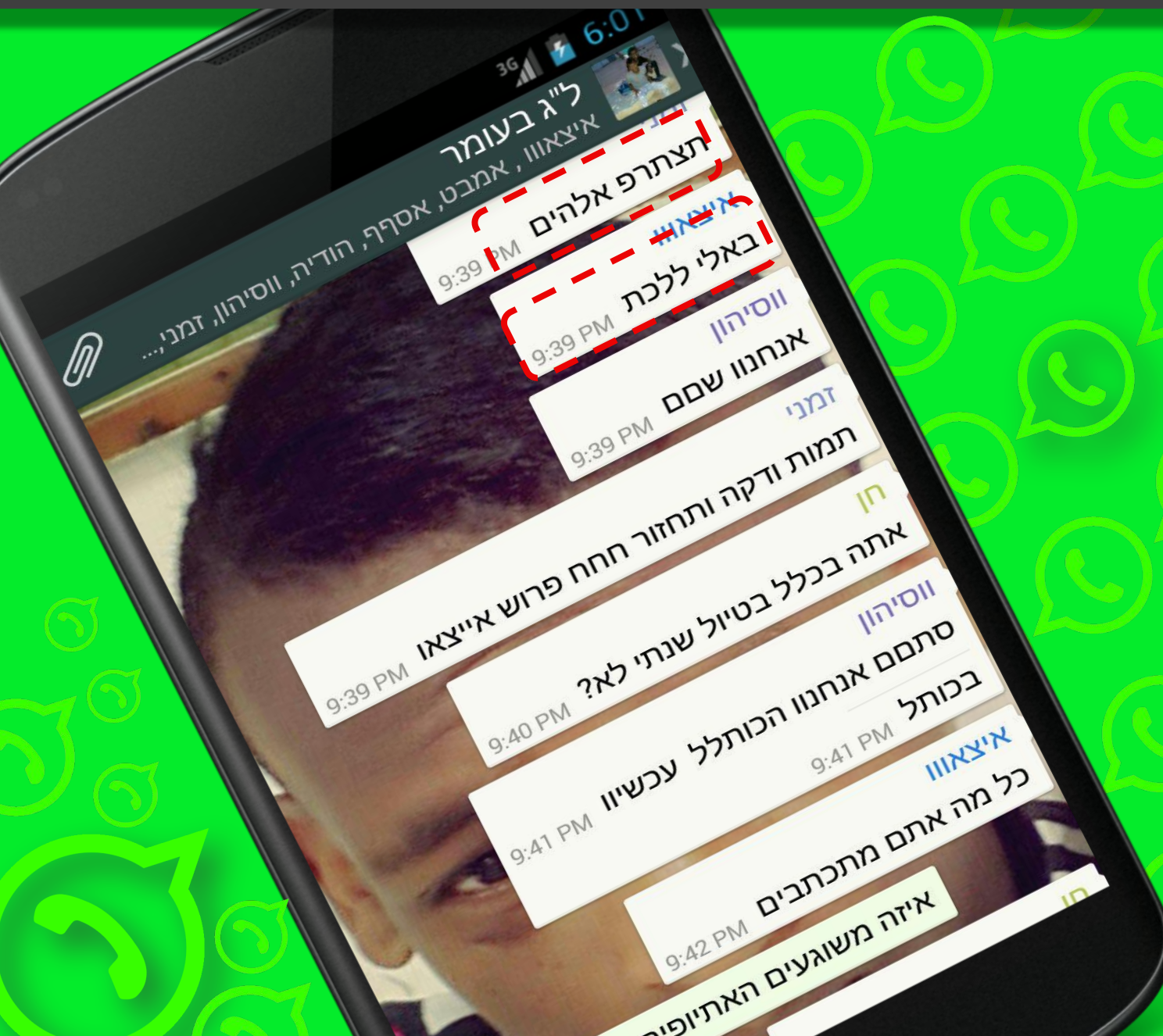
הכפלת עיצורים

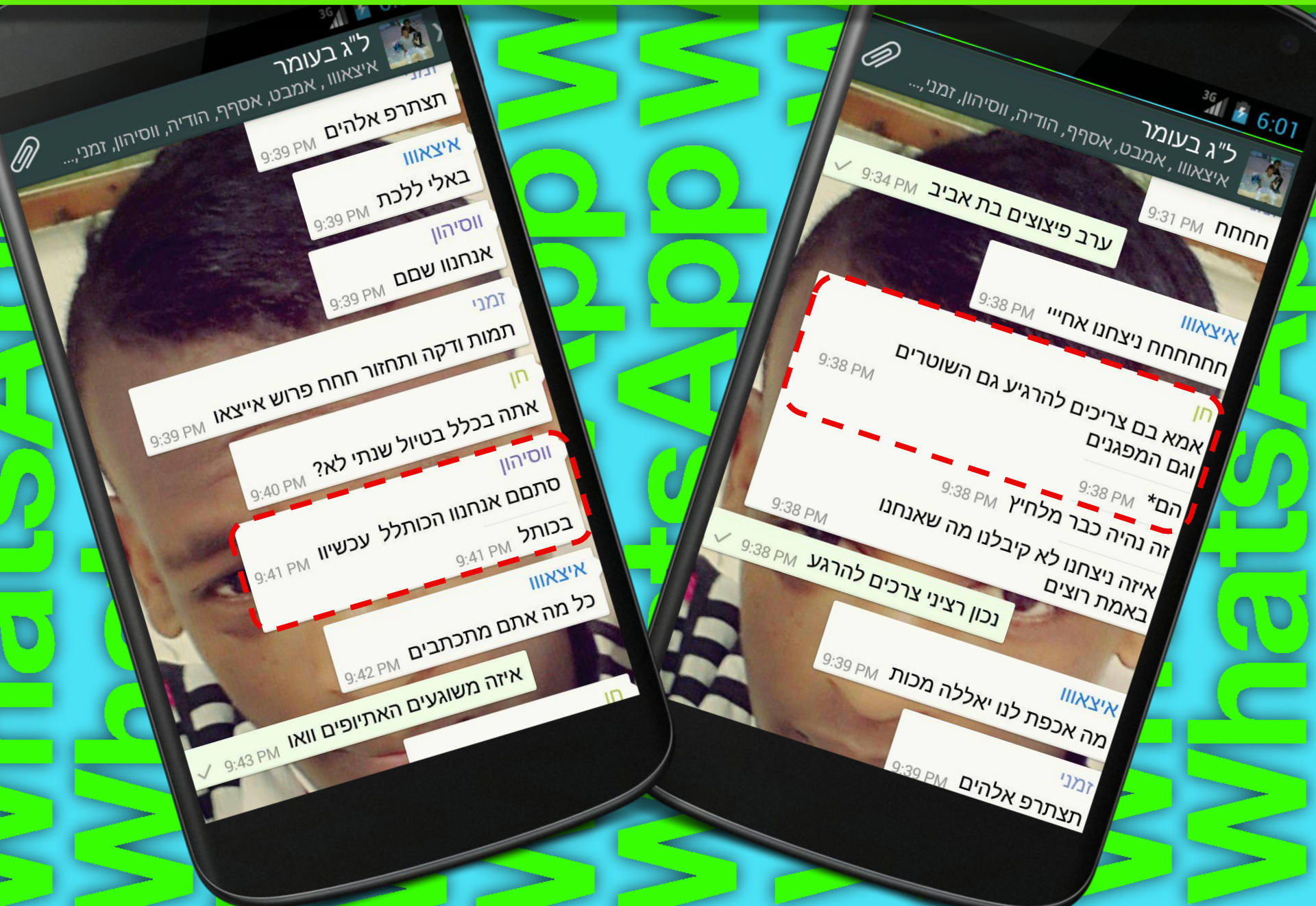
שגיאות כתיב שמקורן בהגייה, תיקונים, הכפלות עיצורים, מעברים אסוציאטיביים

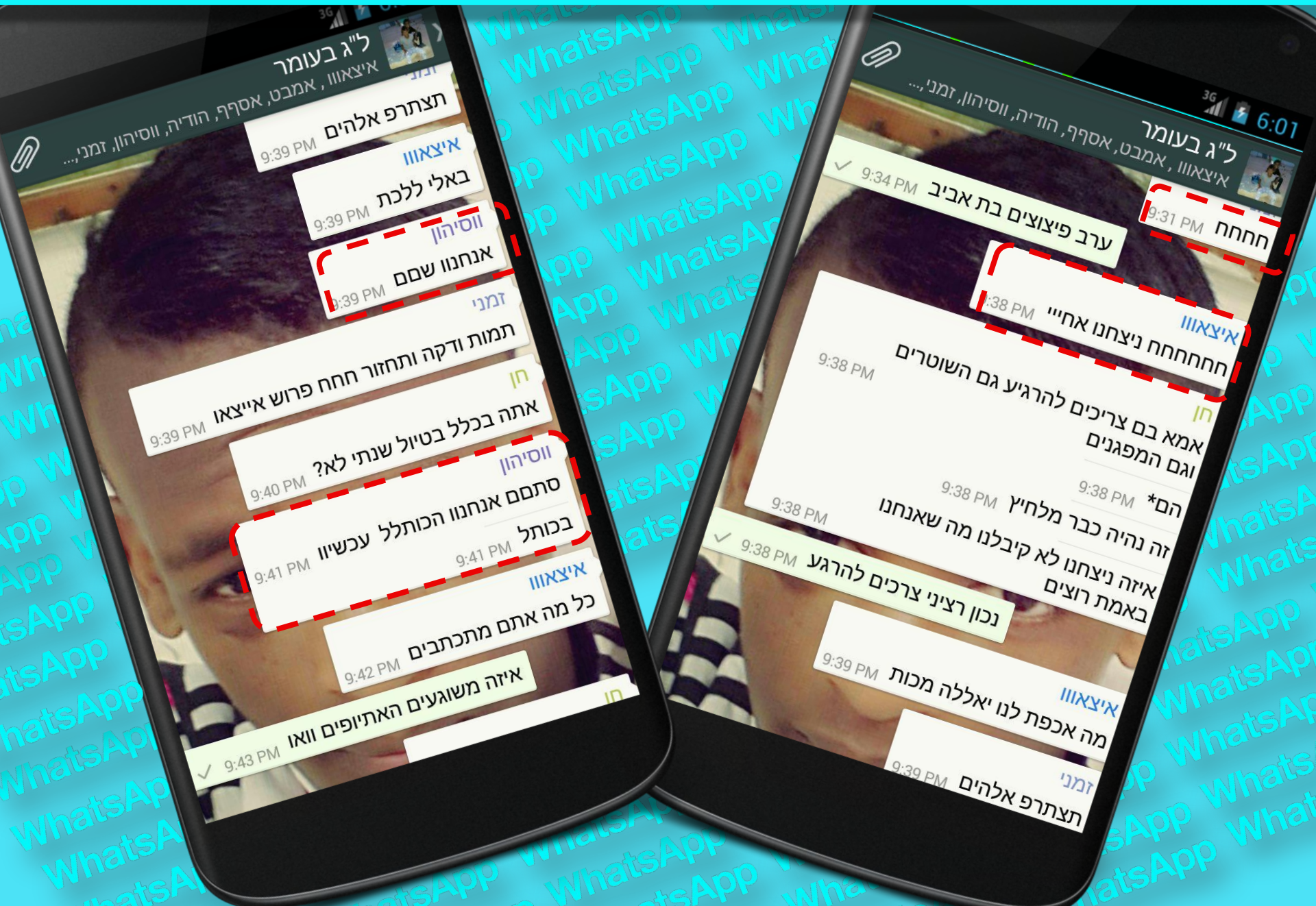
שגיאות כתיב שמקורן בהגייה

תיקונים

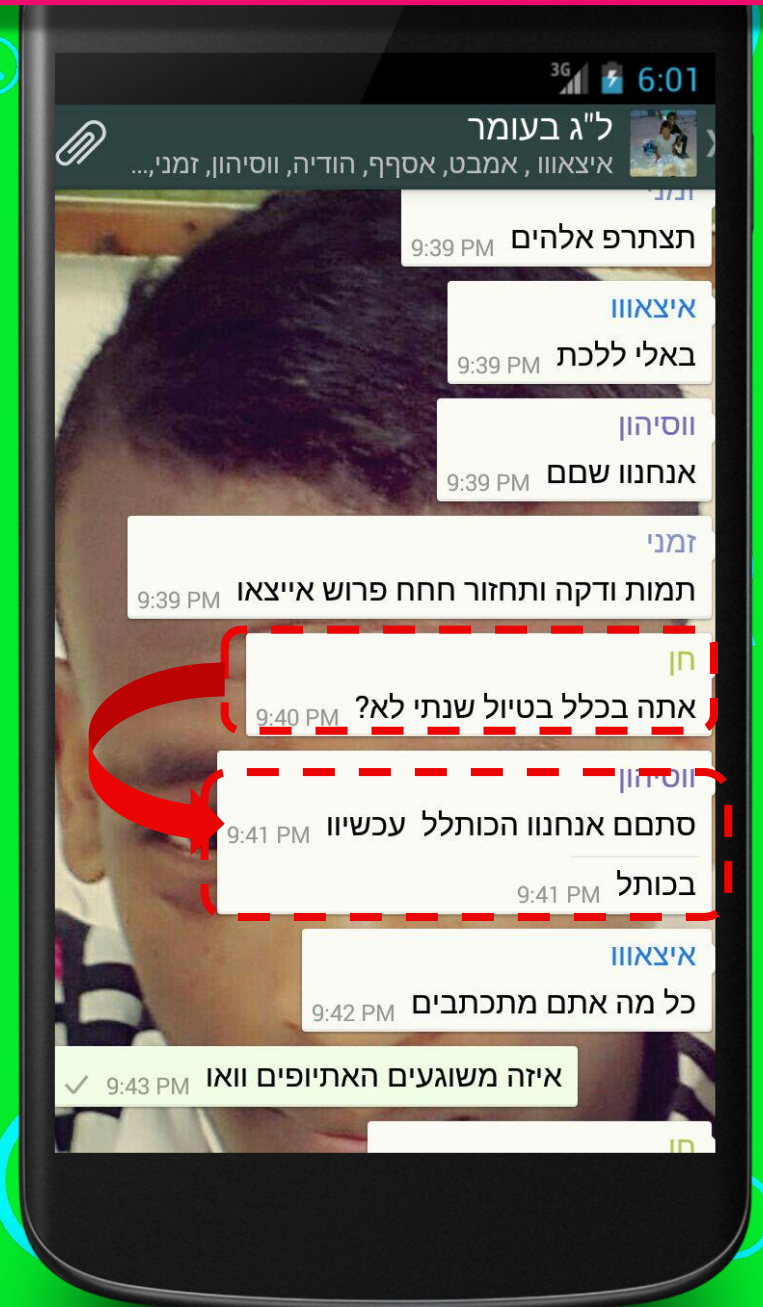

הכפלת עיצורים

מעברים אסוציאטיביים

WhatsApp

שפת כתיבור - טקסט נטול הקשר, לא לכיד,

מלפפון_סחוט: אביטל...מתי את בראשון!?

אביטל: כנראה ביום חמישי

מלפפון_סחוט: חמישי הזה? עד מתי...?

אביטל: מסיבת גיוס לחברה שלי

אביטל: אין לי מושג

מלפפון_סחוט: אני בראשון בסופ"ש!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

אביטל: איפה תהיה?

מלפפון_סחוט: אצל המשפחה שלי!

מלפפון_סחוט: ויכול להיות גם אצל חברים או משהו...

אביטל: אבל איפה דפוק?

היסטוריית האימוג'י

- **ציורי מערות בספרד ובצרפת לפני 48,000 שנה**
- **הכתב: קיצור והפיכה של ציורים לסמלים של מילים ואותיות לפני כמה אלפי שנים**
- **סמלים אלו מרכיבים מילים ומשפטים למושג מוסכם בעל משמעות מטפורית ברורה למרבית הקהילה, לצד הברות קוליות מוסכמות.**

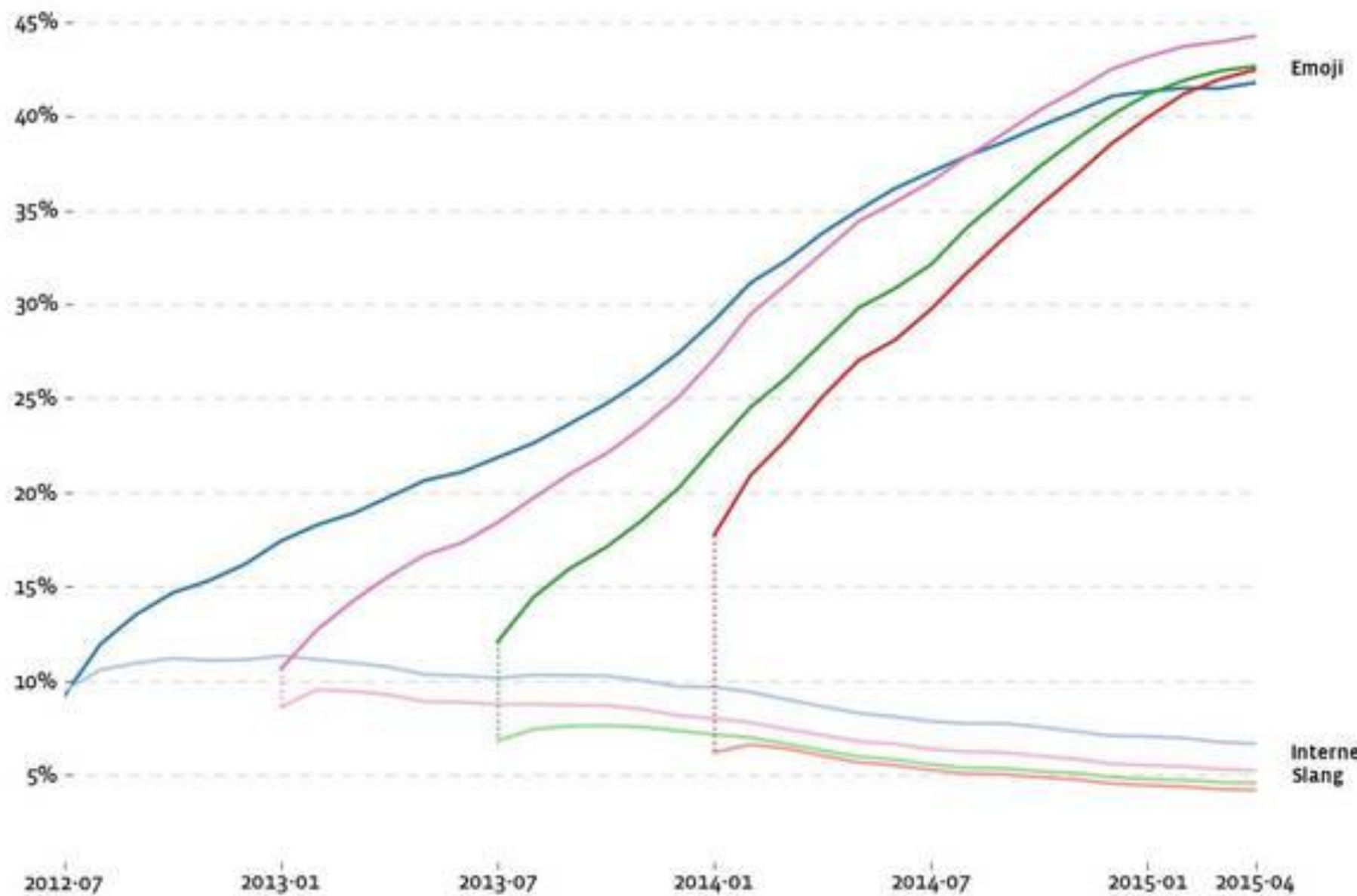
היסטוריית האימוג'י

- ימי הצ'ט - סלנג רשת והופעת הסמיילי הדיגיטלי
- סלנג רשת **בתפס** באותם זמנים של המאה ה-20 כשפה הבאה של הילדים, מאות מחקרים תיארו את התופעה בהתרגשות רבה. דובר על שפה אוניברסלית שתתחיל מהילדים ותמשיך הלאה.
- לאותה שפה היו מעין כללים דקדוקיים כמו:
- אותיות גדולות באנגלית מבטאות צעקה, גודל פונט מסמל התרגשות

היסטוריית האימוג'י

- סלנג הרשת נעלם לטובת השימוש באימוג'ים
- שפת הקיצורים התחלפה בשפה ויזואלית, קלה יותר, משיכת אצבע אחת, אייקון גרפי שניתן לפירושים שונים.
- ב-2010 היו האימוג'ים בקושי אחוז בודד של הפוסטים ברשת החברתית
- ב-2015 השימוש באימוג'י גדל ל-40% מהטקסטים

Emoji and Internet Slang Usage by Join Date

קצת עובדות על האימוג'י:

- ☐ כיום, אמצע 2015 מעריכים שבכל יום נשלחים 1.6 מיליארד אימוג'ים ברשת
- ☐ האימוג'י נוצר ביפן אי שם בשנות ה-90
- ☐ ב-2010 האימוג'י התווסף למכשירים הניידים בכל העולם
- ☐ ב-2013 נוספה המילה אימוג'י כמושג במילון אוקספורד
- ☐ וב-2014 כתוצאה מלחץ משמעותי של דורשי השוויון החלו לייצר אימוג'ים עם תווי פנים וצבעי עור שונים בהלימה למגוון הייצוגי של חברות העולם
- ☐ ב-2015 מילת השנה על פי מילון אוקספורד היוקרתי היא אימוג'י בוכה מאושר

מרשל מקלוהן: "המדיום הוא המסר"

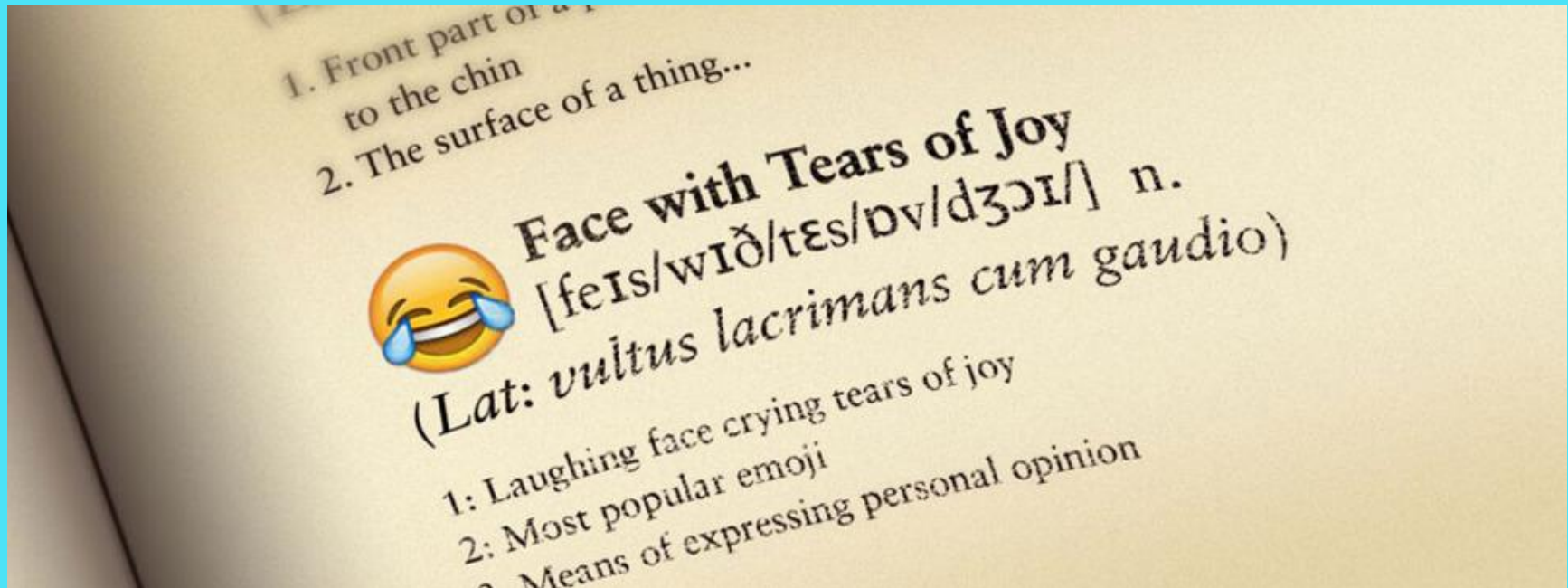
- טכנולוגיה היא רק מכונה
- מדיום הוא הסביבה החברתית והאינטלקטואלית שהמכונה יוצרת
- לכל טכנולוגיה יש נטייה מהותית, לדוג' לטלוויזיה יש נטייה מהותית לשעשע

מרשל מקלוהן: "המדיום הוא המסר"

הבעיה אינה שהטלוויזיה מציגה לפנינו חומרים מבדרים, אלא שכל החומרים מוצגים כמבדרים - וזה כבר עניין אחר לגמרי.

לא חשוב מה מתואר או מאיזו נקודת מבט, הנחה ראשונית וחובקת כול היא שהטלוויזיה נמצאת שם כדי לשעשע ולבדר אותנו. לכן, אפילו במופעי חדשות המספקים לנו מדי יום קטעי טרגדיה וברבריזם, הקריינים דוחקים בנו "להיות עמם מחר". לשם מה? ניתן היה לחשוב שדקות אחדות של רצח ומהומות רחוב די היה בהן לחודש של לילות מחוסרי שינה. אנו נענים להזמנתם של הקריינים משום שאנו יודעים שאין צורך לקחת את ה"חדשות" ברצינות, שהכול שעשוע. כל דבר ודבר במופע החדשות אומר לנו זאת - חזותם הנאה ולבביותם של חברי הצוות, הנעימה המרגשת הפותחת ונועלת את המופע, הפרסומות המגרות - כל זאת ועוד מרמזים כי מה שראינו זה עתה אינו סיבה להתייפח

"המילה" הנפוצה לשנת 2015

"הדרך הטובה ביותר לראות לעומקה של תרבות היא
באמצעות כלי השיחה שלה [ניל פוסטמן, "בידור עד מוות"]
מה זה אומר עלינו כחברה שזו המילה שמתארת את
תקופתנו יותר מכל? ועוד שזו לא מילה אלא אימוג'י?

אימוג'ים זו תקשורת?

- נסיגה ילדותית
- שטחיות
- דרך ביטוי מוגבלת
- סינטטיות (ציורים סינטטיים)
- לעומת שפה אישית וייחודית בכתבי המערות.
- ניתנים לפרשנויות שונות

Andy Murray

@andy_murray

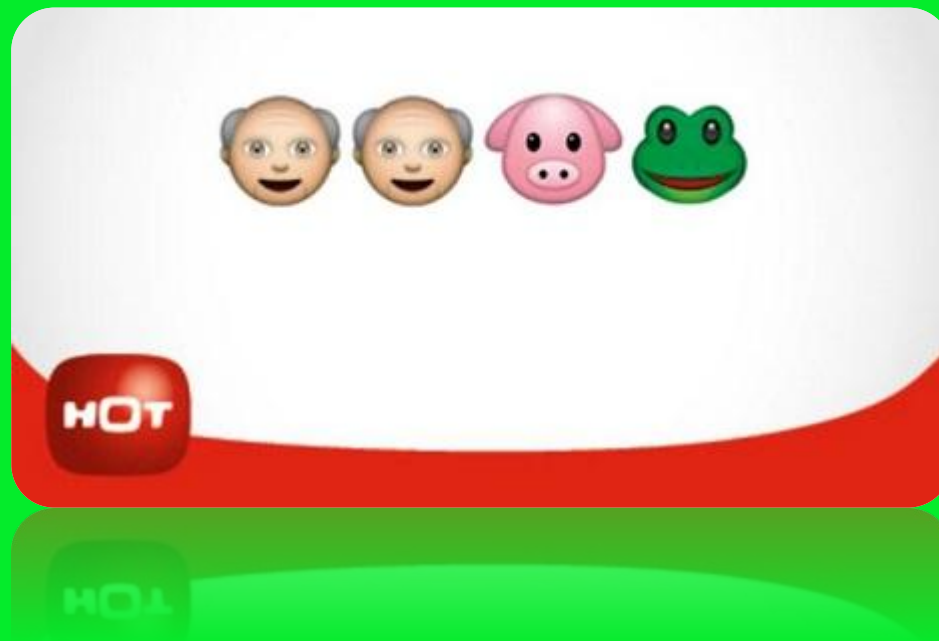
Follow

ניסיון לתאר את היום המאושר בחייו באמצעות אימוג'ים בלבד

שטחיות, סינטטיות, אמצעי ביטוי
שמגביל ומונע את היכולת לגילוי
משמעותי ועומק רגשי

משחק האימוג'י של HOT

תרבות האינסטנט "כאן ועכשיו"

- התקשורת העכשווית הביאה את הקיצורים לשלב בה העריכה מותירה בחוץ כל רגע שעלול להיתפס כמשעמם או לא מובן.
- השפה הטלוויזיונית העלימה את השתיקה.
- הסמארטפון הרג את השעמום
- לא נמצא רגע של הרהור, בו הדובר מרים עיניו לתקרה, או מכווץ מצחו, מתופף באצבעותיו, חושב לרגע ו... שותק.

תרבות ה"כאן ועכשיו"

- סרטונים חייבים להיות 3 דקות
- הרצאות מחכימות שלא עולות על 20 דקות גג
- כותרות של חדשות ומידע אינטרנטי מרוּכָּה תמונות
- כתיבה תוך כדי נסיעה באוטו
- תיעוד של הרגע בזמן אמת ושיתוף שלו ברשתות

ציורי קירות ואימוג'ים בתור השוואה

אימוג'י	כתב חרטומים קדום
אוסף אקראי של ציורים סינטטיים מוכנים מראש	סימול של הברות קוליות ודקדוק מפותח
ביטוי חד מיימדי ושטחי של רגשות	כתב ייחודי, הבעה יצירתית
צירוף של אימוג'ים נתון למרחב פרשנות גדול מידי מלהתאים לשפת תקשורת סבירה בינאישית ומוסכמת	אומנות מצרית: חלוקת ציור לרצועות היוצרות עומק בציור השטוח, דמויות ממבט פרופיל, חוסר פורפורציות מכוון בגדלי הדמויות לשם העצמתם

